

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Hominem à loco, origine, & societate animalium, suæ fragilitatis vtilissimè commonesieri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

1481 Cap. XV. Prima mōrborum caūſa, hominis natura.
omnes quadrupedes necat in cibo datum. Allium muſtela, & panthe-
ra aduersum. Herba, quam noſtri anſerinum pedem vocant, ſuibus
venenosa eſt. Squilla conaētus lupus torpet. Vulpes aiunt, ſi ederint
amygdalas amaraſ, nec ſuperbiberint, mori. Fimū gallina à bone inter
pabula ſumptum, bouem necare dicitur. Cicuta herba ab aſnis de-
palfa in Tufciā, grauiſſimum illoſ ſoporem inducit, adeò ut mortui
videantur. Conyzam edentes capra moriuntur. Crocodilus terrefrīſis
crocum timet, unde quidam eum dictum exiſtīmant. Chamaleon al-
bus canes, ſues, mures; helleborus niger equos, boves, ſues occidit. Tot
ſunt reliquias animalibus pluresque & morbi, & morborum cauſe.
Nam omnes enumerare nimis prolixum foret; &, vel medi-
corum confeſſione, aliquid tentare, quod nullius adhuc diligen-
tioris industria aut experientia eſt cōfēcta, p̄eſumptio videtur.

VIII.

Ecclef. 3.1.

Hebr. 13.14.

Iob 30.19.

Iob 7.5.

Pſal. 38.6.

Rom. 8.20.

Sap. 9.15.

Rom. 8.20

Inter tot morbos degentem hominem quid mirum eſt, &
ipſum eſſe morbis ſubiectum? Exigit hoc natura loci, originis,
ſocietatis. Natura loci, quia ſuis ſpatijs tranſeunt univerſa ſub
calo. Solusne homo vult manere, contra effatum illud: Non ha-
bemus hīc manentem ciuitatem, ſed futuram inquirimus? Ipmam
originem ſuam ſi aſpiciat homo, quid videt, niſi vnde dicat: Com-
paratus ſum luto, & aſſimilatus ſum fanille, & cineri. aut: Induta
eſt caro mea putredine, & ſordibus pulueris cutis mea aruit? Quid
faciam? ex me homine Angelum? ſed iſtud, hoc loco, non fa-
ciam, quia univerſa vanitas, omnis homo viuens, & ſub calo omnis
creatura vanitati ſubiecta eſt. Nam corpus, quod corrumpitur, ag-
grauat animam, & terrena inhabitatio deprimit ſenſum multa cogi-
tantem. Quia igitur in hac terra omnis creaṭura vanitati ſubiecta
eſt, in alia terra ſperare debet incorruptibilitatem, quoniam ipſa
liberabitur à feruitute corruptionis. Itaque contra ſeipſum iſtituit
querelam, quiſquis murmurat de naturaſ ſuae debita corruptione.
Neque ceterorum animalium ſocietas, & ſubſidium aliò respicit,
quām ut nos velut conducat, ad miseras noſtras corruptionesq;
agnoscendas. Quorū enim Creatoris noſtri prouidentia tot
condidit jumenta, armenta, greges, niſi ad fragilitatis noſtrae
ſuſtentandae ſubſidium? Alia enim animalia terram nobis co-
lunt, alia onera noſtra portant, alia corpus protegunt, alia nos
alunt. Rursus alia ſeruiunt delicijs noſtriſ, alia ſunt in custodiā,
alia

alia in exemplum, alia in familiaritatem, alia in admirationem, plurima, & quidem aliqui venenata, in morborum nostrorum medicinam. Quid ex his omnibus aliud discimus, quam naturae nostrae imbecillitatem? Qui aliud vult esse, homo non vult esse. At cur homini aliam naturam non dedit Deus? Non dedisset illam homini, si aliam naturam dedisset. Hanc autem sapientissime dedit. Si enim homo, tot ærumnis, tot casibus, tot morbis, morti denique ipsi expositus adhuc superbit, & leges diuinæ contemnit, quid facturus erat, si neque vulnerari, neque ægrotare potuisset? Videmus quosdam arte magica, & nescio quibus amuletis se invulnerabiles arbitrantes, quid illi ea confidentia non audent? alij, quantum magis sunt consciij suæ fragilitatis, tanto sunt cautiiores. Certè nemo est, qui morbis indignetur, quin etiam naturæ suæ indignetur.

Fragilitatem nostram hanc ne nesciremus, voluit nos Deus vitam cum lachrymis inchoare, & identidem flere, dum adhuc nec serpere quidem possumus. Ut autem viuere incipimus cum ploratu, ita etiam desinimus. Vel enim ipsi ploramus morituri; vel mortuos nos plorant amici. Ante mortem enim vel senescimus, vel ægredimur. Vtrumque plorabile est. Et morbos plerique deplorant. Senium multi, si non omnes, optant. Sed ut Ausoniūs cecinit:

ipsa senectus

*Expectata diu, votisq; optata malignis,
Obiicit innumeris corpus lacerabile morbis.*

Rara enim sunt exempla viridis senectutis; quia labentibus tunc corporis animique viribus

Multa senem circumueniunt incommoda.

Sicut enim in amphora videmus grauissimam turbidissimamque faciem subsidere, ita tunc languet corpus, quod prope est à fine. Nec morbus est tantum senectus, sed etiam incurabilis morbus.

Quare non inauis est consolatio illa Nysseni. *Forstan angit te,* S. Gregor. *quid ad senectutem (Pulcheria) non peruenit?* *Quid verò, dic mihi Nyssen orat.* pulchri cernis in senectute? an pulchrum prurire, ac fricari oculos? in funere corrugari genas? ex ore desluere dentes, & lingua balbutiem ingenerari? manibus subtemiscere? ad terram incurvare? titubare atq; Cels. lib. 2° subclau. cap. 6, seq. &

IX.

Auson. in
Eclogis, seu
Eidyll. 7.